

Cronica neagra a Sibiului

Piata executiilor

Daca astazi "sufrageria" Sibiului este o bijuterie, inca in lucru ce-i drept, a cetatii, in Epoca Medievala, Piata Mare era locul executiilor si al pedepselor aspre pe care le indurau, uneori pe drept, alteori pe nedrept, sibienii. Daca betivii si scandalagii scapau cel mai "ieftin", fiind inchisi in Cusca Nebunilor din Piata, hotii erau batuti crunt in fata multimii adunate. Desfraul si sodomia erau pedepsite cu decapitarea, la fel ca si vrajitoria. In vremea aceea, spanzuratorile si arderea pe rug la Stalpul Infamiei din centru erau la ordinea zilei, la fel si pedepsele cu spintecare si inecare a acuzatilor de vrajitorie si dezertare.

Legea protejeaza, in zilele noastre, orice individ de actele de violenta. Pana in secolul al XVIII-lea, inasa, in Sibiu, violenta era chiar o lege. Atunci se obisnuia obtinerea marturiilor prin tortura. Locuri de executii existau in Piata Mare, pe strada Ocnei Sibiului si in fata Portii Ocnei. Pedepsele prin bataie se administrau in curtea Primariei sau pe Stalpul Infamiei din Piata Mare. Pana la 1734, in aceeasi locatie, langa statuia lui Roland, a existat o cusca-pentru cei care deranjau linistea orasului si pentru betivi. Era numita "cusca nebunilor". Torturile aveau loc si in gradinita Primariei. De aceea se numea "gradinita de tortura". In secolul al XVIII-lea se aminteste o temnita in strada Ocnei. Mai tarziu, puscaria era in strada Turnului. Puscariasi trebuiau sa presteze diverse munci in beneficiul comunitatii.

Amenda, pedeapsa cea mai blanda

Deseori raufacatorii erau amendati. In statut scria ca pentru omor prin lovire se platea o amenda de 40 guldeni. Deoarece duelurile nu erau permise, la 1736 doi tineri patricieni au fost amendati fiindca nu au respectat interdictia. In bisericile catolice exista dreptul la azil. Vinovatii care se refugiau acolo nu puteau fi scosi cu forta. Acest lucru ducea, de cele mai multe ori, la diminuarea pedepsei. In afara de cea lumeasca, mai exista si o jurisdictie bisericeasca, care raspundea de contraventii impotriva moralitatii si conduitei crestine. Astfel de contraventii erau amenintate cu Cusca nebunilor sau "Fidel" - doua scanduri de care erau fixate mainile si capul raufacatorului -, sau cu piatra infamiei - o piatra grea atarnand de un lant, legata pedepsitului de gat.

Fierturi si "bandaje puturoase" impotriva vrajitoarelor

Dupa credinta populara, impotriva vrajitoarelor existau mai multe mijloace de aparare, celel mai des folosite fiind prin fierturi si aplicarea de "bandaje puturoase". Pentru a demasca vrajitoarele, si in Transilvania se folosea "proba apei". Acuzatei i se legau mainile si picioarele in cruce, dupa care femeia era cufundata de trei ori in apa unui lac sau rau. La Sibiu, proba apei se facea in iazul Croitorilor, situat undeva la capatul actualei strazi Gheorghe Lazar. Daca femeia iese la suprafata, era considerata vinovata.

Moarte pentru desfrau

In epoca medievala, intransigenta fata de actele de desfrau era maxima. In 1680, doi trompetisti sunt decapitati sub acuzatia de desfrau si crima. In acelasi an, un servitor este ars pe rug sub acuzatia de sodomie. La fel se intampla si cu un soldat, care in 1704, sub aceeasi acuzatie este decapitat iar corpul sau dat prada flacarilor. Tot de o sentinta si o moarte la fel de violenta are parte, in toamna anului 1684, un sibian care si-a sugrumat sotia. Acesta a fost deapitat, la Stalpul Infamiei sub privirile cetatenilor burgului.

Moartea era si soarta celor care se razvrateau. In 1703, locotenentul capitan Fischer este decapitat in Piata Mare, sub acuzatia de a fi instigat la razvratire. La un an distanta, tot in Piata Mare, executati prin spintecare, cinci muschetari dezertori, iar sapte sunt spanzurati. Anul se incheie cu o noua executie, alti patru dezertori sunt condamnati la moarte prin spintecare. Pedepsele violente vor continua pana la sfarsitul secolului al XVIII-lea.

Legea violentei

La 1560 au aparut "Statutele drepturilor generale orasenesti ale Sibiului si altor orase si sate ale tuturor germanilor din Transilvania", emise de notarul provincial Thomas Bomel. Aceasta colectie si "Compendium juris" a lui Honterus au constituit bazele pentru cartea senatorului brasovean Mathias Fronius "Statutul Sasilor din Transilvania: sau dreptul propriu al Jarii" ("Der Sachsen in Siebenburgen Statuta: Oder Eigenlandrecht"), care a fost confirmata la 1583 de principele Stefan Bathory. Aceasta carte de legi a fost baza jurisdicției sasești până la 1853, când i-a făcut loc codului de legi civile generale austriece. Pedepsele dispuse conform acestor legi erau: muștrare, avertisment, expulzare din oras și din scaun, amenzi, arest, bataie și pedeapsa cu moartea, prin taierea capului, ardere, spanzurare sau inec.

Vanatoare de vrajitoare

Violentele executii ale celor banuiti de vrajitorie au marcat paginile de istorie cu sange și au fascinat lumea, devenind subiecte de legende, povestiri și poezii. Credința în vrajitorie a existat din cele mai vechi timpuri, iar originile ei se pierd în negura antichității. În Sibiu au existat numeroase procese, doar în Cronica orasului fiind mentionate noua executii de vrajitoare. Femeile banuite au fost fie arse pe rug, fie decapitate în Piata Mare. Ultimul proces de vrajitorie dezbatut la Sibiu dateaza din anul 1718 și se intinde pe o perioada de peste trei ani. Femeia banuita de legaturi cu diavolul a fost, în cele din urma, achitata. Cel care a avut cel mai important merit în aceste procese a fost primarul cetatii de pe vremea aceea, George Meltzer, cunoscut sub numele Werder. Acesta, desi a condamnat multe femei la moarte sub acuzatia de vrajitorie, a ezitat sa dea sentinta și în ultimul caz, cerand parerea facultatilor de drept de la Viena și Leipzig. Nu muștrările de constiinta ale magistratului au salvat-o, inșă, pe acuzata Sofia Ehringer, ci conflictul religios între catolicism și protestantism.

Dovezile procesului : gandaci pe mana și slanina în pod. Unele animale, precum pisicile negre, gandacii, broastele raioase și ciorile, în credința populara, erau legate de practicile vrajitorești. Al 20-lea martor din proces, Paulus Albert, de 45 de ani, spunea: "Am auzit, de la bietul meu tata raposat, ca, odata, într-o nopate, pe când erau culcati, doi gandaci negri s-au urcat pe mana lui. Pe unul, care i s-a urcat pe picior, l-a strivit mama mea și așa a pocnit, de parca cineva ar fi strivit o aluna veche. Pe celalalt, inșă, care, dupa cum se cuvine sa se stie, era pe pieptul ei, tatal meu l-a aruncat pe pamant. Din acea clipa, mama mea, de fiecare data, o banuia pe doamna Ehrlinger și, de cateva ori, a calificat-o în public, pe strada, ca vrajitoare" .

Cronica neagra

1550 - Stalpul de piatra al Infamiei este instalat în Piata Mare

1556 - Trei conducatori ai unei rascoale, în urma careia este omorat judele regesc Johannes Roth, sunt decapitati în Piata Mare

1577 - Magistratul orasului face cunoscut ca fiecare enorias care lipseste de la slujbele religioase va fi batut în butuci

1653 - Vaduva comitelui Seraphin este acuzata de vrajitorie și este arsa pe rug.

1675 - Sunt arse pe rug patru vrajitoare. O femeie care a comis adulter cu un student este decapitata, studentul este surghinuit din oras

1677 - În iazul croitorilor este inecata o vrajitoare. În timp ce spectatorii acestei executii se întorc în oras, sub greutatea lor se surpa podul de la poarta mortilor.

1678 - Sunt arse pe rug șase vrajitoare. Un ucenic este spanzurat pentru furt.

1679 - Magistratul ordona sa se puna foarfece la usile bisericii pentru a "pedepsi astfel trufia femeilor și fetelor"

1705 - În Piata Mare sunt decapitate doua femei pentru pruncucidere

1723 - Doi barbati acuzati de sodomie sunt decapitati, iar animalele violate sunt arse

1724 - magistratul orasului face cunoscut ca cei care tulbura linistea publica vor fi "expusi" în timpul zilei în "cusca nebunilor" din Piata Mare.